

úvod

Úvodní slovo

Nové číslo Act Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni, které laskavý čtenář právě drží v ruce, je zamýšleno především jako odborná oslava deseti let rozvoje samostatného politologického pracoviště v Plzni. K počátku roku 2000 na tehdejší Fakultě humanitních studií ZČU vznikla katedra sociologie a politologie, jež se stala institucionálním základem současné katedry politologie a mezinárodních vztahů (KAP) filozofické fakulty ZČU. Katedra vznikla transformací Ústavu sociálně-politických věd, univerzitního pracoviště, jež se chtělo primárně soustředit na výzkumné a projektové aktivity, po začlenění na fakultu však začalo výrazně pociťovat absenci oborového ukotvení v podobě vlastního pěstovaného studijního programu či oboru. V roce 2001 se prvním oborem nového pracoviště stal bakalářský obor Politologie; symbolicky tak byla završena první etapa transformace směrem k „standardní“ katedře. V roce 2004 již personálně zcela obměněná katedra získala souhlas s výukou v navazujícím magisterském oboru Politologie a po vydělení sociologického oddělení se v oblasti výuky i výzkumu plně soustředila na rozvoj politické vědy a jejích podoborů. Tento rozvoj byl jak intenzivní, tak extenzivní povahy. Intenzifikace souvisí především s masovým dokončováním doktorského studia u asistentů na katedře pracujících a rovněž s prvními habilitacemi odborných asistentů, kteří stáli u zrodu katedry, ale rovněž s cíleným rozvojem grantových a výzkumných aktivit. Extenzivní růst lze pozorovat na plně dotvořeném portfoliu garantovaných oborů – KAP dnes nabízí tři bakalářské obory (Politologii; Mezinárodní vztahy a východoevropská studia; Mezinárodní vztahy – britská a americká studia); tři navazující magisterské obory (Politologii; Mezinárodní vztahy; Učitelství

pro střední školy v aprobaci *Základy společenských věd*) a dva doktorské obory (*Politologii; Evropská studia*).

Na konci první dekády její samostatné existence tak katedra politologie a mezinárodních vztahů dotvořila portfolio oborů a specializací – její pracovníci a studenti se studijně i výzkumně profilují zejména v klasických politologických podoborech (komparativní politologie, normativní politologie, mezinárodní vztahy apod.) a některých specializačních zaměřeních, jež činí z katedry unikátní instituci (bezpečnostní a rozvojová studia, teritoriální studia středovýchodní Evropy apod.). Katedra je dobře zapsána v českém i mezinárodním kontextu; o prvním svědčí např. pořádání 4. kongresu českých politologů v roce 2009 či výroční konference Česko-německého diskusního fóra v roce 2008, bohaté grantové aktivity sdílené s jinými pracovišti apod., o mezinárodní spolupráci pak několik bilaterálních či multilaterálních grantů a projektů podporovaných dominantně Evropskou komisí včetně projektů 6. i 7. rámcového programu výzkumu EK.

Předkládané číslo Act Fakulty filozofické ZČU do jisté míry reflektuje vnitrokatedrový institucionální i personální vývoj a také rozvoj jejich mezinárodních výzkumných kontaktů. Oslovili jsme vedle současných pracovníků a doktorandů katedry rovněž ty odborníky, kteří již na katedře nepůsobí a jsou nyní aktivní na jiných pracovištích ZČU (katedra sociologie FF ZČU) či jiných univerzitách (Metropolitní univerzita). Velmi nás těší, že část z nich na náš dotaz pozitivně reagovala a přispěla svými studii do tohoto čísla. Podobně nás těší, že na naši výzvu velmi pozitivně reagovali i naši zahraniční kolegové, s nimiž dlouhodobě spolupracujeme. Nejvýrazněji jsou zastoupeni odborníci z Fakulty sociálních věd Univerzity v Lublani, s níž katedra opakovaně spolupracuje na bilaterálních i multilaterálních výzkumných projektech; jsme rádi, že do čísla přispěly i dvě z klíčových postav projektů česko-saské výzkumné spolupráce (její institucionální i obsahový vývoj je popsán v textu Petera Jurczeka), profesori Filozofické fakulty Technické univerzity v Saské Kamenici. V neposlední řadě nás těší, že do Act přispěl rovněž Rüdiger Kipke, jenž počátkem 90. let některé z dnešních pracovníků katedry učil základům politologické metodologie na Univerzitě Karlově, dnes pak podobně záslužnou práci vykonává vůči doktorandům na Západočeské univerzitě v Plzni.

Věříme, milý čtenáři, že soubor textů s primárně politologickou a regionalistickou tematikou Tě osloví jak kvalitou, tak zejména co se týče zajímavého obsahu jednotlivých příspěvků.

V Plzni 16. listopadu 2009

Ladislav Cabada

příspěvky

Tomaž Deželan and Maja Sever
Martin Ehl
Danica Fink-Hafner
Pavel Hlaváček
Helena Hricová
Alenka Krašovec
Martin Kreidl
Robin Kvěš
Damjan Lajh
Lubomír Lupták
Jan Malast
Beate Neuss
Linda Piknerová
Miroslava Pitrová
Rüdiger Kipke
Peter Jurczek